

NUM 1114

BARCELONA 18 DE MAIG DE 1900

ANY 22

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA
PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba Puerto Rico, y Extranger, 5

Á LA RAMBLA DE LAS FLORS

L' Argenteria te joyas
de pedreria y or fi;

mes ¿serán may tan bonicas
com las joyas que hi ha aquí?

CRONICA

Els industrials catalans casi s'han penedeixen de haver concorregut a la Exposició de París, y tenen rahó que'ls sobra. Ells prou volian lluhirse; pero ja hi ha hagut qui s'ha cuydat de parals'hi 'ls peus, a tall de torero, y ara estan exposats a fer un paper ridícul.

De la vía de amargura que se'ls ha obligat a recorre, la primera estació ha sigut la de Port-bou ahont quedaren detinguts per espay de molts días els bultos qu'enviavan, pero un cop desobstruït el camí, y quan ja creyan haver arribat a puesto, se troban en el Camp de Mars, transformat per ells en un verdader Calvari.

En efecte: allá no hi ha espay suficient per exposar els productes de la industria catalana, ni hi ha tampoch pels industrials de Catalunya les petitas subvencions que se'ls havian ofert per ajudarlos a montar las sevas instalacions. De manera que'l qui més y'l qui menos si no exposa gèneros, podrá exposar tres pams de nas.

Un any feya que'ls havia sigut concedit l'espay que demanaren; baix aquesta base varen prepararse fent gastos considerables, y aquest procedir per tant els feya acreedors a trobar a París totas las facilitats... ¡Ilusos!... Allí no hi han trobat ni puesto, ni ausilis. En canbi hi han trobat un comissari regi y un arquitecte nombrats pel govern, cada un dels quals val una India, de tal manera que'l dia que'n Silvela's cansi de governar (si es possible que se'n cansi mai) pot enviarlos a buscar y cedirlos la poltrona, en la seguretat absoluta de que continuarán las sevas tradicions, basadas en el lema: «El prometre no fa pobre y'l cumplir no fa ministre.»

* *

Pero'ls industrials catalans, després de tot, se queixan per vici, y se'n convencen desseguida, quan per entretenir la rabi que'ls arbola, s'arriban a visitar la secció de Bellas Arts.

Alló si qu' es lo que hi ha que veure.

Totas las nacions han fet lo imaginable pera realzar la producció dels seus artistas, montant instalacions atractivas, suntuosas, fins espléndidas; colocant las obras ab intel·ligencia y esmero; presentantse davant del mon civilisat, com correspon a tot país qu'estima'l seu bon nom y la seva cultura.

Unicament Espanya es una excepció de la regla.

Tinch a la vista una carta deguda a un artista català que's troba accidentalment a París, en la qual expressa sus impresions que no poden ser mes desconsoladoras.

«Cregui -m diu- que un hom se dona vergonya d'entrar a la secció espanyola de Bellas Arts: els estrangers que la visitan o be se'n riuen o bé 'ns miran ab llàstima: si després de las grans desgracias qu'hem sufert, encare'ns quedessent llàgrimas, plorariam.

»No pot donarse un conjunt mes deplorable. Las parets qu'en las instalacions dels demés païssos apareixen cubertas de ricas telas de do-más, estan folradas en la nostra de una tela ordinaria de color vert de cuyna que fa fredat. Se coneix desseguida que al que s'ha cuydat de fer-ho tot, qu'es un tal Sr. Jimenez, li agrada molt el vert.

»Sobre aquest fondo antipàtic estan penjats els quadros sense ordre, ni concert, ni simetria, ni calcular l'efecte que han de produhir. Alló

mes que una instalació artística, sembla una gran parada dels Encants.

»Y no's cregui que n'hi ha d'obras superiors, dignas d'afrontar, sense desmereixer, la comparació ab las mes notables de las seccions extrangeras; pero es precís anarlas a buscar ab un llum de cuyna entre aquell *totum revolutum*, y encare així no es fàcil ferse'n cárrec, per quant el quadro que no ocupa un recó fosch, està collocat en algú dels punts menos visibles, si es que no reb la llum de rellisquentas, fent l'efecte de una pissarra enllustrada.

»Al instalador no se li ha acudit donarlos una inclinació convenient perque's poguessen apreciar. Ja ho veu: ni una cosa tan senzilla li ha entrat al enteniment.

»Afeigeixi a tot això, que segons se diu, alguns dels quadros mes grossos tenen uns penjadors tan flachs que a l' hora menos pensada poden desplomar-se y fer mal al que's trobi casualment a sota. No faltava sino que al visitar la *bunyolera* de las Bellas Arts espanyolas hi hagués pena de la vida.

»Els artistas expositors que plens de ilusions acudiren a veure l'efecte de las sevas obras, s'estiran els cabells, y cregui que si poguessen las treurían de aquella parada y se las endurian a casa seva, donant al anàrsen, moltes expressions al Sr. Jiménez, y dihentli:

—Ja veurà, bon home, exposis vosté, que si no té res de artista, es en canbi un exemplar curiosíssim de la impericia burocrática engendrat en las incubadoras madrilenyas. Vosté sols es digne de copar totas las medallas, y si'l govern ha de pagar degudament tots els seus mérits serà precís que crehi l'ordre especial de Sant Antoni dels Ases, concedintli a vosté la primera creu.»

* *

Y ara jutji'l lector quin paper mes trist no representa Espanya en l'universal certamen de París, y tot si's mira bé per las mateixas causes que van produhir lo fracàs de Melilla, de Cuba y de Filipinas, per aquest afany malehit de donar cárrecs a qui no sab desempenyarlos, y per la imprevisió de derrotxar en cosas inútils lo que hauria de gastarse profitosament.

Perque si als industrials se'ls priva dels recursos que se'ls van oferir pera montar las instalacions, es senzillament per haverse gastat en la instalació del Pabelló y en certas festas aparatosas cantitats de importancia qu'estavan destinadas a n'aquell primordial objecte.

Y encare si'l comissari regi 'ls digués:—Ja veurán, senyors industrials, dispensin: els gastos de las festas varen pujar mes de lo que havíam calculat: sian patriotas: supleixin de la seva butxaca la falta de fondos oficials... y disposin de mi en tot lo que puga servirlos y complaire'ls.

Pero no senyors: el comissari regi (que com a regi qu'es, deu figurarse tenir un rey al cos) els diu inflantse com una granota:—Aquí no manda nadie más que yo. Los industriales no tienen ningún derecho. Como soy yo quien pago, soy yo quien mando!

Estich segur, que si pogués, tals son els fums que gasta, posaría en estat de siti la secció espanyola de la Exposició de París.

* *

Pero vaja, encare que las Bellas Arts fassan un trist paper, y la secció de Industria de Catalunya's veja materialment privada de instalarse, sempre quedará alguna cosa per la qual podrán comprendre 'ls estrangers qu'Espanya viu encare.

Tal es: el ball flamenç, las *cantaoras* y 'ls gi-

L' ÚLTIM MONO

Que ho haji fet la quitxalla,
que ho hajin fet els granats,

sempre al final es la Prempsa
la que paga 'ls piats trencats.

tanços que s' ostentan en un cert punt de la Exposició. Allí hi ha brillo, alegria, sandunga... y en fi, *todo lo que hay que ver*.

Allí hi ha sobre tot, un negre, vestit de rayadillo y cantant tangos.

Aquest negre vestit de rayadillo y cantant tangos es l' última y mes expressiva representació del poder colonial que ofereix Espanya als ulls del mon civilisat.

P. DEL O.

INTIMA

(IMITACIÓ DE HEINE)

De tas frescas galtonas
el matisat roser;
las violetas blavas
de tots ullots de cel;
el somniós lliri d' aygua
de ton front transparent;
de tots somrisents llabis
el clavellet vermell;
las blancas xeringuilles
de tas xamosas dents;
els nardos aromosos
de tas manetas breus;
l' eura d' or, ufanosa,
de ton daurat cabell;

las hermosas camelias
que per orellas tens;
las mal-vas suaus, lleugeras,
de tots petits peuhets;
la exhuberant magnolia
de ton pit escayent;
el jonguillo que gronxa
ton vincladís cosset;
y fins la mareselva
que tu sabs y jo sé...
tot en tú m' enamora
més que aquells pensaments
qu' à tot hora floreixen
en mitj de ton camp vert.

ALTER EGO

XERRAMENTA

—¿Ja ho sab, senyora Pepa, que la plassa està en estat de siti?

—¡Y tal, còntim'ho! Ara 'n vinch!

—¿D' ahont?

—De la plassa

—Es que la qu' està en estat de siti no es aquesta.

—Pues lo mateix que si hi estés. Las patatas á vint; una escarola que no fa mes bulto que una cabessa d' alls, quinze; las fabas tendres... ¡qué sé jo! ¿No es un verdader estat de siti, pels pobres, aquest encariment dels queviures?

—Bé; pero jo li parlo del siti que 'ns ha posat el govern. ¿No ha vist el bando?

—¿Aquell paper que van plantar per las cantonadas? Si senyora que l' he vist; pero com una servidora no sé llegir, es lo mateix que si 'm diguessin Llucia.

—Pues, filla, diu que no 's pot ni enrahonar.

—¿No? Donchs callém, y cada una pel seu camí.

—Vull dir enrahonar de certas coses...

—Ab aixó trobo que fan bé. Veyám si ara la llaunera de sota de casa sabrá ferse un punt á la boca. Filla, es una llengua terrible. Si jo surto molt sovint; si pel que guanya 'l de casa lluixeix una mica massa; si en Cinto ¿sab? aquell jove que havíam tingut á dispesa, torna ó no torna á venir... Suposo que si no 's pot enrahonar de certas coses, tot aixó no deurá poguer dirho.

—Pero, dona, si 'l bando va contra 'ls diaris.

—¿Y contra las llaunerias no? ¡Vaya un govern, que li fa mes *frenta* el paper que la llauna!

—Es que crech que tenian por de no sé qué, y l' autoritat ha dit: ¡Prou!... Y s' ha posat á pendre midas.

—Vaja, ha plantat sastrería.

—Si, ja li explicarán! No es mal sastre 'l que coneix el panyo. Sembla que no deixaran ni respirar.

—¿Encare que 'ns *asfixiem*?

—Encare que 'ns morim com á moscas. Ara conech que de lo que passa vosté no 'n sab una paraula.

—Aixís ho veig. ¿Y de qué vé tot aixó?

—Ben bé pel clar, no hi pogut averiguarho, perque uns diuhens que 'ls segadors, altres que las tres classes de vapor, altres que la *mano oculta*... Lo cert es que 'l govern no s' ha entés de *chiquitas* y ha tirat la capa al toro.

—Es dir que ara 'l toro es el qui li aguanta la capa.

—¡Just, vajissen burlant! Sapigués las ordres que s' han donat quinas son.

—Veyám, fássime'n una mica de ressenya.

—Primera y principal: no 's pot cantar.

—¡Bo! ¡Si qu' está fresch mon cunyat, qu' es sereno!

—No 's pot cantar en catalá.

—¿Res? ¿Ni las quaranta, quan se juga al tuti?

—Dona, mentres las cansons no siguin perillosas.

—¿Quinas son las perillosas per vosté?

—¿Qué li diré, pobra de mí? Las que poden exaltar, que poden encendre...

—Ja! Per exemple alló de:

«Jo te l' encendré
el tío tío Fresco;
jo te l' encendré
el tío de papé.»

—No, no crech que sigui aixó. Jo tinch entés que la cansó que principalment queda privada es aquella que fa:

Catalunya... No 'n sé mes.

—Ah! Jo la sé tota: el de casa devegadas la canta. Me sembla que fa aixís:

«Catalunya, qu' es terra de guapos,
Catalunya, qu' es gloria del mòn,
morirà con la espada en la mano
defendiendo la constitución.»

—Bueno: després, no 's podrá escriure res.

—¿Ni á la familia?

—Res de mal, res que pugui ocasionar disgustos.

—Tothom fos com jo, que no sé llegir, qué

DELS JARDINS DE FRANSA

La Camelia.

DELS JARDINS D' ESPANYA

pochs n' ocasionaría de disgustos lo que s' escriu!

—També m' han assegurat que no 's podrán portar barretinas.

—Bah! Ara ray que vé la calor. Lo mal, en el temps qu' estém, hauria sigut que haguessen privat els barrets de palla.

—No, la palla crech que la respectan.

—Sempre es d' agrahir.

—A mes d' aixó, diu que privan el dret de reunió, el de manifestació...

—Digui, donchs, qu' en aquest moment nosaltres estém faltant al bando?

—Sobres?

—Si senyora: vosté y jo estém *reunidas*, y vosté m' está *manifestant*... tot lo que sab.

—Fa mal de péndres'ho d' aquesta manera, per que la cosa es seria. Miri si ho es y si ha produït efecte, que ja hi ha gent que diu que emigra de Barcelona.

—¿Y ahont se 'n va?

—A Gracia.

—Fan bé, qué dimontri! Ja sab qué diu el ditxo: «dels que fugen alguns se 'n escapan.»

—Y també diu que «de riallas ne venen plorallas.»

—¿Que parla per mí potser?

—No parlo per ningú; pero com sembla que no m' vol creure...

—No es que no la cregui: ¡vol callar! Lo que hi ha que, de morir, no mes se mor un cop.

—Y de badar, se bada sovint. ¿Que no veu qui passa per allá? En Cinto, aquell jove que tenían à dispesa, que la llaunera diu... Miri, ara 's fica á la seva escala...

—¿Qué n' es de mal pensadota vosté també!

—¿Jo? A mí si que... Lo que no 's cou per mí!... Lo que li dich es aixó: que la plassa está en estat de siti...

—Ara si que ho comenso á creure... ¡Estigui bona!

—Passí'ho bé. Y cuidado ab las reunions, ¿eh?

A. MARCH.

A UNA FLORISTA DE LA RAMBLA

(MISSIVA AMOROSA)

No se perqué he pensat, (y dissimuli)

qu' estich enamorat, (vosté dispensi)
del seu tipo orgullós (y no s' enfadi)
¿Qué no m' vol escoltar?... Veurá, permétim.

Fa días... ¿que dich días? fa senmanas
que passo per la Rambla perque m' veji
y encare no he lograt hermosa Flora
que 'ls ulls seus cap á mí se m' dirigeixin.

Y estich enamorat, no va de qüento;
gelós estich de tots aquests *lipendis*
que las sevas riallas se n' emportan
perquè li *avillan* cada dia céntims.

Vosté dirá, ja ho sé:—Ves que m' esplica;
que vingui á la parada y que s' expressi.
Mes, ay, hermosa Flora, tinch vergonya
de que 'ls tals companys seus no se n' burlessin

Parlarli?... jo pogués... Si pogués dirli
tot lo que sento aquí (qu' es el cor pensi)
de segur que vosté ó m' estimaria
ó bé diria:—Fuji, no m' distregui!

Oh, sí sí, també he pensat fer una carta
plena de sentiment y de misteri,
berrejant'hi per xó alguna floreta....
mes, tinch por que després no se la vengui.

També li enviaría 'l meu retrato,
qu' estich divinament... pero, no s' cregui
que tanpoch ne treguessim l'aygua clara
perque es fet de quan jo anava al colegi.

Lo millor, lo que m' sembla menos *cursi*
(y al mateix temps perque ningú s' enteri)
es el ferli l' amor desde l' *ESQUELLA*
(si logro que vosté me la llegeixi.)

Per lo tant, si demá á dos quarts de dotze
vosté m' demostra un xich el seu criteri
y la trobo llegint l' *ESQUELLA*, es proba
de que vosté m' permet que la festeji.

Mes, si en l' hora que dich, vosté, orgullosa

no té 'l papé en las mans perque jo 'l veji
será demostració que no m' estima
y 'm causará la mort el seu desprecí.

SALVADOR BONAVIA.

UN REGLAMENT MES

Aquí podrém anar escassos d' ordre, de sentit comú, de decencia, de quartos, pero ¿de reglaments?

No hi ha ram, manifestació, aspecte de la vida pública ó privada que no estigui degudament reglamentat.

Hi ha reglaments per tot. Per neixer, per morir, per viure, per estar malalt; n' hi ha pel peix, per la carn, per les tabernas, per les vaquerías, per entrar al Hospici, per obrir una botiga, per pagar la contribució, per deixar de pagarla...

Desde fà alguns días ne tenim un de nou: el reglament pera la circulació de cotxes automòvils.

¿Per qué servirà aquest reglament?

Pera lo que aquí serveixen tots: per res.

Ja es tradició de la terra. Las lleys se dictan únicament pera tenir el gust de no cumplirlas.

Es el trámit obligat de tota disposició legal.

El dilluns se medita.

El dimars s' escriu.

El dimecres se fà pública.

El dijous se posa en vigor:

GENT PRUDENTA

—Desém, desém la barretina, que ara això podría portar compromisos.

El divendres la trepitja tothom.

Y 'l dissapte ja no se 'n recorda ningú.

Barcelona posseheix unas ordenansas municipals en las quals tot está calculat, tot posat en son lloch... y tot marcant ab la seva multa corresponent pera 'l cas de que algú hi falti.

Ara bé: ¿quàntas multas cobra l' Ajuntament per infraccions de las sevas ordenansas?

De segur que ab un paper de fumar podrían embolicarse totes, y encare sobraria paper.

Y no obstant si totes las faltas que contra las Ordenansas municipals se cometan fossin castigadas! Si las multas s' imposessin de debó y de debó 's cobressin!... ¡Qué aviat se faria rich el nostre municipi!

Agafem las Ordenansas, vinguin ab mí á donar un passeig pels carrers, y si al cap de dues ó tres horas no hem anotat cinccentas infraccions, me deixo dir qualsevol cosa... regidor, lo que vulguin.

Lo mateix succehirá ab el nou reglament dedicat als automòvils.

Sembla qu' en ell, tot lo que 's refereix á aquests moderns vehicles, queda perfectament organisat.

La velocitat que han de dur pel casco antich y per fora.

El pes que poden portar.

La forsa dels frenos.

La forma, condicions y resistencia de las rodas.

No mes hi falta un article que digui de quin color han de pintarse 'ls carruatges y un altre qu' expliqui si 'ls cotxeros poden portar bigoti ó no.

Y á pesar de tanta previsió y de tan luxo de midas, ja veurán com els automòvils correrán per aquests carrers com si fossin á casa seva, ab la velocitat que voldrán, ab el pes que 'ls semblarà bé, ab el freno que més els convingui... ó sense freno y ab la forma, condicions y resistencia de rodas que 'ls donarà la gana.

¡Pobres reglaments y pobra formalitat municipal!

Fet y fet, ¿no seria lo millor aplicar á la nostra organisació aquella original llei que un dia Rochefort proposava á Fransa? En dos articles estava arreglat tot.

«Article primer:—Se declara que aquí no hi ha res ni existeix res.

»Article segón:—Ningú queda encarregat del cumpliment d' aquesta llei.»

Aixís, al menos ens entendriam d' un cop.

MATÍAS BONAFÉ.

SOMNIS

Dorm. ¡Quin son mes dols! Somnis de ditxa ton caparró apresonan.
Somnis d' amor, de pau y de ventura,
dormint te forman àurea corona.

Dorm y remonta't á la ignota esfera
de la tendra poesia,
forja en ta pensa mil visións hermosas
que pintin en ta cara l' alegria.

Dorm y rabeja't en el mon dels somnis
ab goigs inmensos,
fórja't quimeras que 'ls plahers despertin
mes vius, mes refinats y mes intensos.

Dorm y dibúixat cent imatges vagas,
cent ilusions químèricas.

Dorm, pronoronus qu' es molt lleig é impropi
de noyas melancòlicas é histèricas.

AGUSTÍ FALS.

LAS FLORS ETERNAS

LLIBRES

LA HEREN-

CIA PSICOLÓ-

GICA, por Th. Ribot.—Traducción española de Ricardo Rubio.—Ribot es un filòsop y antropòlech de fama universal, y l' obra que tenim á la vista y que acaba de donar á la estampa la casa Fé de Madrid, una de las mes justament celebradas en lo mon científich, per lo gran aplech de observacions que conté y per la poderosa lògica de las lleys que'n deduheix.

En ella, estudia l' autor, en primer lloch, els fets que han de servir de fonament á la seva teoria, fets que pren de la historia dels grans homes y del estudi de algunas rassas. Aquesta recopilació de fets constitueix la primera part de *La herencia psicológica*.

En la segona estableix las lleys per las quals se regeix la herencia, y examina las excepcions de las mateixas; exposa la lle de la herencia directa, la lle de predomini de trasmisió de caràcters, la lle d' herencia regressiva ó atavisme y la lle de la herencia en las èpocas correspondents de la vida.

La última part está consagrada á las conseqüencias

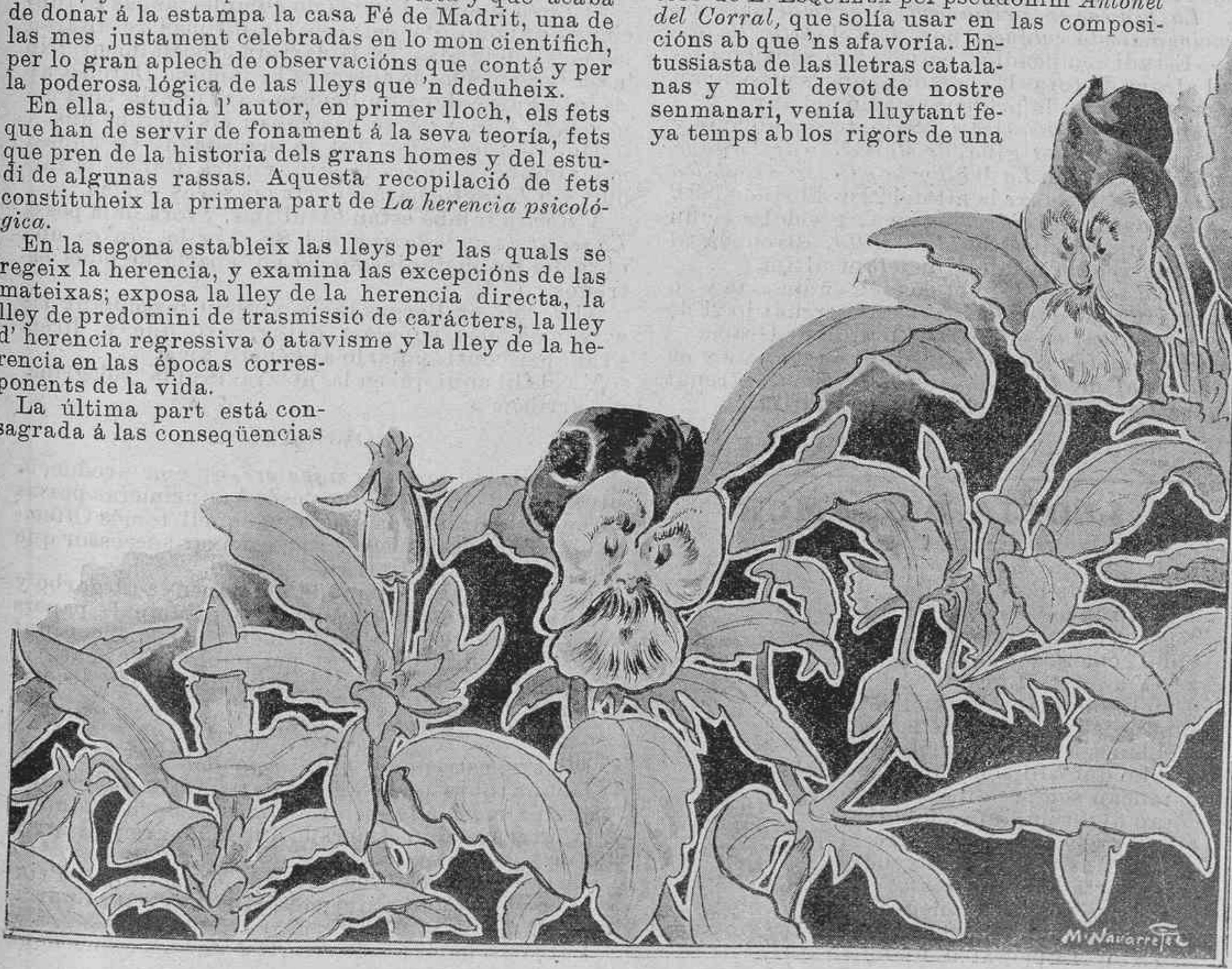
psicològicas, morals y socials de la herencia.

L' obra termina ab l' exposició de las hipòtessis de Darwin, Galton, Spencer, Haeckel y Weismann, relatives á una qüestió per tants conceptes interessant.

Tal es breument sintetizada la materia continguda en l' obra de Th. Ribot, digna de figurar en la taula d' estudi de totas las personas amigas d' esplayarse en los amples horisons que cada dia va descubrint la moderna ciencia antropològica.

ESPIGOLADA.—Poesias de ANTÓN GIBERT BACH.

El nom de aquest autor es coneugut dels lectors de L' ESQUELLA pel pseudònim *Antonet del Corral*, que solia usar en las composicions ab que 'ns afavoria. Entusiasta de las lletras catalanas y molt devot de nostre senmanari, venia lluytant feya temps ab los rigors de una

Totas passan, totes tenen
de glòria un breu moment;

as úniques que may moren
son rosa y pensament.

M. Navarro

salut inminentment compromesa, pel restabliment de la qual no hi valgueren sos esforços ni 'ls que practicà la ciència mèdica. Lo senyor Gibert Bach sucumbí à l' edat de 30 anys. Fuya temps venia reunint sas mes escullidas composicions, pera donarlas à llum baix el titul de *Claraboyas*, pero la mort el sorprengué sense haver pogut realisar aquest desitj, y fins se creu qu' en los últims moments de sa existència, destruï 'ls originals que tenia preparats.

Sos amichs intims, volent pagar un carinyós tribut á sa bona memòria, han colecciónat las que tenia escampadas en diverses publicacions, y de aquí 'l titul de *Espigolada* que han donat al llibre. Molt es de agrahir aquest cuidado, que salva del olvit una part de la producció de un poeta molt estimable, si no encare format del tot, digne de apreciar per la sinceritat de sas inspiracions.

Nosaltres que 'ns honrarem publicant una bona part de las compositions compresa en lo volúm, doném las gracies als que han tingut l'amabilitat de remetrense'l, per ser un teixit de bons recorts, que desde ara alentaran enibolcallats en l'atmósfera de una simpática tristesa. El pobre Gibert Bach, es de aquells homes que al anarse'n del mon, se quedan en el cor de tots quants el coneixian y l'estimaven.

ALTRAS PRODUCCIONS REBUDAS:

La Barca, lletra de *Apeles Mestres*, música de *Joan Borrás de Palau*.—Sobre la composició del exquisit poeta, ha escrit una música delicada y de perfum popular lo Sr. Borrás de Palau, que tants aplausos ha sabut conquistar ab altras produccions anàlogas.

... *La tuberculosis en Barcelona*.—Discurso leido en la sesión pública de la Academia del Cuerpo mèdico municipal, celebrada en 28 de Marzo de 1900 por *D. Ignacio de Llorens y Gallard*.—Traball interessantissim plé de datos y observacions que haurian de tenir en compte tots quants se preocupan del sanejament de Barcelona.

... *La higiene en primavera, y sus relaciones con el funcionamiento cutáneo*, por *José Viñeta Bellaserra*.—Estudi compendiós, pero de bon sentit pràctic al alcans de totes las personas que 's preocupan de la seva salut en la present estació del any.

... *Agencia de casaments*.—Sainete en un acte y en prosa catalana, original de *Marcelino de Jordana y Tomás*, estrenat en *La Walkyria y Centre republicà de la Dreta del Ensanxe* la nit del 22 de abril de 1899.

... *Lo cantiret de vidre*, joguina agre-dolsa en un acte y en vers, original de *Lluís Millà*, estrenada al Teatro Principal la nit del 8 de febrer últim.

... *A cal sabaté*.—Juguet cómich en un acte y en prosa original de *Joseph Asmarats*, estrenat lo 21 de abril prop passat en el Teatro Zorrilla de Gracia.

... *La font dels enamorats*.—Idili en un acte y en vers original de *Lluís Suñer Casademunt*, estrenat al Teatro Romea la nit del 27 de abril últim.

RATA SABIA

LA LLOTJA DEL AMOR

A certas horas, la Rambla pert son aspecte normal, per convertirse en la Llotja del comers d'amor sensual.

Y aquesta Llotja es à l'altra molt semblanta ó per l'istil, puig las accions que mes corren solen ser las del carril;

Lo que allí son fondos públichs tanca sempre allá 'hont ve bé; tan aviat pujan, com baixan, com trencan per un carré;

A n'allí la que vol vendre ho porta tot al mercat, y 'l que realisa un negocie de pagarlo al contat;

S'opera per 'xó d'un modo

que 's presta molt al error: Segons l'exterior com pinta se cotisa l'interior.

Pro ab un engany ningú pensa; tothom rialla com un boig; tot es broma, tothom guanya: uns, diners; los altres, goig.

Els uns guayan ab disgustos lo que perden en dinés; y tothom treu conseqüència quan arriba al fi de més:

Conseqüèncias que demostran als uns, la sort qu'han tingut; conseqüèncias que à n'els altres els fan perdre la salut;

Conseqüència qu'evitarlas lo bolsista fort, preten perque evitarlas es fàcil... pro 'l rebre també es corrent:

Tots sabem que 'ls grans negocis tenen grans dificultats... y d'aquests, igual que d'altres, jne surten molts d'esguerrats!

PEP LLAUNÉ.

LA TEMPORADA DE PRIMAVERA

Toca ja al seu terme la temporada primaveral... y per algunes empreses las flors se tornan espines.

El *Principal* esllanguit. La companyia ha anat à donar unes quantas funcions à Tortosa, sent de esperar que mercantilment à lo menos li aniran una mica millor que las que venia dant à Barcelona.

El *Liceo* tancat, després de cumplertas las 20 funcions de abono. Per cert que las últimas resultaren las més celebriades... y la darrera especialment. ¡No 'n va tenir pochs de aplausos la famosa Darclée ab *Aida*!—Vaja—deya un liceista—ara que la cosa censava à anar be, se 'ns acaban els turrons fins.

¡Qué s'hi ha de fer! Tot te acabament en aquest mon: també 'n tindrà l'estiu; vindrà després la tardor, y 'l *Liceo* tornarà à obrir las sevas portas.

A *Romea* també estan als últims, y fora dela pessa *Lo secret de un testament* del Sr. Argila, qu'és una obra del tot insignificant, ja no 's parla de nous estrenos.

Al *Tivoli*, en Berges fà la viu-viu, explotant las sarsuelas més populars del género que 'n dirém gran, per contraposarlo al género xich.

Y vels'hi aqui qu'en la nostra ràpida pelegrinació arribém à

NOVEDATS

La figlia del tamburo maggiore, es una producció divertida y animada, que desde sas primeras pessas de música ensenya la grapa de aquell famós Offenbach, mort ja fà temps, sense deixar successor que pogués igualarlo dintre del género.

La companyia italiana la desempenya ab garbo y entrain... y per més que dos dels principals papers no van à càrrec de las primeras parts, el conjunt se fà applaudir justament pel públich, animat pel vistós efecte de la indumentaria y de las decoracions.

Dimars, estreno de *La piccola Bohème*.

Es una obra que va agradar moltíssim gràcias principalment à la inspirada música de 'n Sadun y à la interpretació esmerada que li donaren els artistas de la companyia.

La Colombo en el seu paper de Mussette y la Principi en el de Mimi se feren applaudir extraordinariament.

Entre 'ls homes sobressortí l' Acconei que donà

L' ART CATALÁ Á LA EXPOSICIÓ UNIVERSAL DE PARÍS

La Esclava

Quadro del nostre paysá, l' eminent artista ANTONI FABRÉS, exposat en la Secció Espanyola del Palau de BellasArts

molta vida al paper de Rodolfo alcansant merescuts aplausos sobre tot en el duo del acte primer, qu' es sens disputa la pessa més inspirada de l' obra.

CATALUNYA

El Motete es propiament un *pasió* que no te més que una situació: 'ls apuros de un compositor, qu' en el calor del seu treball se veu interromput per la gresca que mouen els seus companys de dispesa y pel xivarri que s'arma a cada instant en el carrer.

Els germans Alvarez Quintero han sabut treure un gran partit de un assumpt so fútil, combinant una sèrie de escenes gracioses, amanides de tant en tant ab xistoses ocurrences. La música, deguda al mestre Serrano, es molt apropiada y contribueix poderosament al èxit de l' obra, que sigué ben franch y de aquells que no necessitan els esforços de la *claque*.

LÍRICH

En Granados, nostre admirat pianista y compositor, acaba de organizar una societat de concerts clàssics, havent reunit una escullida orquestra de instruments de corda y l' seu correspondient quarteto de fusta, ab lo propòsit de donar quan menos una audició mensual, en obsequi dels socis que ab sos petits subsidis alentin sa artística iniciativa.

La audició primera tingué efecte l' últim dimarts ab un èxit extraordinari. *Holberg suite* de Grieg un *Andante* pera flauta y orquestra, de corda de Cramer, una *Fuga* de Bach, el famós *Minuet en re* de Händel y l' *Concert en re menor* de Bach pera piano y orquestra de corda, foren les pessas que executá l' orquestra ab un primor insuperable, baix la direcció de 'n Granados que feu gala de qualitats superiors.

Aumentá 'ls attractius de la vellada el pianista Malats que tocá com ell sol sab ferho l' *Impromptu*, n.º 3 de Chopin y la *Legende* de Paderewski.

El públic eixi del teatro satisfech y entussiasmat, celebrant ab tota l' ànima que tinguém qui s' haja decidit a proporcionarli un cùmul tan escullit de fruicions artísticas.

**

Diumenge, gran concert del violinista Manén, que tan hermosa campanya ha fet a Alemanya, ahont el proclaman ja una de las grans notabilitats del violí y l' admiran ademés com a compositor original y de fibra.

En los dos conceptes podrà juntar lo'l públic, tota vegada qu' en lo programa del concert hi figuren tres composicions sevas, una d' elles pera gran orquestra.

PREPARATIUS

Pel primer de juny se prepara un cambi d' espectacles en alguns teatros.

En Thuillier anirá a *Novedats*; la Tubau a *Catalunya*, proposant-

UN ADAGI DESMENTIT

—A veure com demostro jo que ab aixó dels refrans hi ha molta mentida.

—Fixins'hi bé. Aixó es un test.

—Aixó es un' olla.

—¿Qué tal? S' atreviran ara a dir que 'ls testos se semblan a las ollas?

se donar tan sols una trentena de funcions, dintre de les quals efectuarà la friolera de vuyt estrenos.

Al *Nou Retiro* tindràm òpera barata, lo qual no obstarà per que's presentin verdaderas noveles, entre elles la representació de *La Bohème*, y l' estreno a Barcelona de l' òpera de Mehul *Joseph* que últimament s' ha reproduït a París, alcansant un èxit extraordinari.

Y vels'hi aquí com certas obras dignas de ser conegudes poden entrar a Barcelona per la porta dels teatros petits.

N. N. N.

PERILLS

Per distreure la carpanta surt en Pau a doná un tom y com que vá net d' hermilla y ab mes rabia qu' un cohet boig, fa lo que, com diu el ditxo, fa en son cas tot espanyol: va cantant qualsevol cosa per distreure el mal humor.

Sens ni menos darsen compte canta la vella cansó:
«No t' estiris, no t' arronsis
al devant lairà lairom...
(*Al se aquí una bofetada
li fa dá tres giravolts.*)

Mut, ab la galta vermella,
y empassantse uns quants mals
[mots], segueix en Pau passejantse
xenegant de las cansons.

Per distreures de la morma ab mollas, tabaco y pols,
fa una renglera molt prima
sobre un full de paper Job;
cargolat, s' ho penja als llabis
y busca hont li donguin foch.

Veu un botigué a la porta
qu' encenia un puro gros,
s' hi acosta y diu: No l' *apagui...*
(*Un cop de puny al dí aixó
li fa ficá el cigarrillo
y la cerilla a mitj coll.*)

Escupint la porqueria,
y ofegant un renech gros
va seguit en Pau sa ruta
sens sebre el perqué del cop.

Calmat el dolor del tanto
recobra un xiquet l' humor
y s' para ab la boca oberta
al davant d' un polisson
guerxo, xato, sense orellas,
els bigotis d' erissó
y ab un dentat d' engranatje
qu' l feya semblá un bull-dog.

En Pau no pot contenirse
y bo y riuent diu: — ¡Ma, noy!
¡Quin home mes lleig... (*Trompada
que l fa anar de tomballons.*)

Ara si que ab aquest trómpis
el bon Pau se surt de tó
y blasfemant, com un moro
arrenca a corre furiós.

Com que va cego de ràbia
tot corrent topa de front
ab un dels pals del telèfon...
(*Topant també de rebot
ab un puny com una massa
qu' entre el pal y el puny l' enclou.*)

Un parell de bons subjectes
recullen al Pau mitj mort
y el portan a casa seva

ÚLTIMAS NOTAS D' AQUELLS DÍAS
L' EX

—¡Ay, gracias á Deu! Ja 'l tenim á casa seva.

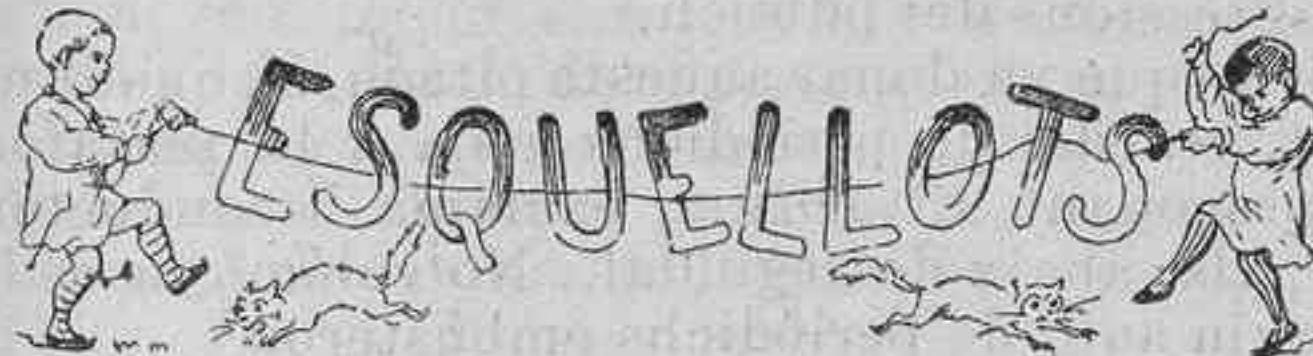

—¡Camas al coll y obrím l' ull,
que's veu que aixó està que bull.

cargolat dins d' un sarrió.

Al sé al llit crida á la dona
y amagat sota els llansols
li diu:—Escolta, Maria,
quant hagin passat del tot
las actuales circunstancias
ja 'm cridarás. Si per sort
pregunta algú per mi, digas
qu'interinament m' hi mort.

JEPH DE JESPUS.

No guanyarém prou per sustos.

Perque suposo, que al igual que un servidor de vostés, Barcelona en massa va posarse á tremolar com la fulla al arbre, al enterarse del telefonema de desafío, enviat desde Madrid al Círcul del Liceo, per un tal Romeo, periodista y acompañant de 'n Dato, en son accidentat viatje á Catalunya.

Causa de la irritació de 'n Romeo:

Que desde 'ls balcóns del Círcul, mentres aquells dels garrots, escalfavan esquenes á la Rambla, hi hagué qui va cridar: «Canallas! Granujas!... Asesinos!»

En Romeo, no sé perque, 's va pendre per ell aquells piropos. Y que devian costarli molt d' empassar ho indica que fins que va ser á Madrid, es á dir, després de haver anat á Montserrat, á Manresa y á Tarrassa, no va comensar á sentirse malament, ni 's va decidir á enviar el famós telefonema de desafío.

**

Pero aixó sí: el temps transcorregut, desde 'l

somiat agravi, va donar mes vigor, mes empenta á l' embestida.

Jutjin sino: «Exijo reparación ofensas inferidas anónimos ocultándose, y le ruego comunique mi reclamación á socios ofendieronme para dén su nombre. Caso contrario exijo reparación Sociedad; puede sortear ó elegir socio ó socios, entiéndanse amigos míos zanjar honrosamente asunto. Designen población entre Barcelona Madrid. Yo propongo Zaragoza.»

Hi ha que advertir que aquest telefonema tan fiero avants de arribar al seu destino, va publicarse en alguns periódichs de Madrid; perque, aixó sí, ja 's coneix que al tal Romeo en las qüestions de honor, li agrada molt tocá 'l bombo.

De manera que 'l desafío, en tot cas, hauria de realisarre á maneta de bombo, y ab acompañament de platarets.

**
Pero mes val que 'l Círcul del Liceo, per no pendre mal contesti al telefonema de 'n Romeo ab un altre telefonema aixís concebut:

«ROMEO, Madrid

»No me mates, no me mates—déjame vivir en paz. Y ven, amado mío, te convido á café con media tostada de abajo. Yo pago.

Julieta, delegada del *Círculo del Liceo*.»

Y aixís no hi hauria necessitat de anar á Zaragoza, á enrojir l' Ebro ab la sanch dels contendents.

El célebre novelista y dramaturg *Gabriele D' Annunzio*, acaba de cometre una solemne canallada, publicant un llibre en el qual dona compte dels seus amors ab la Duse.

Apesar de que l' escàndol es sempre tan sabrés, tota la prempsa passa per las baquetas al afemiat autor, que, portat pel despit, ha incorregut en una villanía tan asquerosa.

Rahó té en Bonafoux, quan li tira á la cara aquestas frasses:

«Jo no puch creure que D'Annunzio tingués relacions de cap mena—á no ser relacions de gosset falder—ab la Duse, ni ab cap altra dona, perque personalment y com á literat, me sembla un perfecte mariquita.»

Va marxar de repent, sense anunciar previ, sense despedir-se de ningú, sense que logrés detenirlo algunes horas l' àpat succulent que li tenia preparat l' *hermano*, pera compensarlo de las amarguras sufertas durant la seva estancia á Catalunya.

Y quan va ser fora, els comensals varen preguntes:

—¿Y ara que 'n farém de aquest àpat?

Y van determinar menjarse'l com si ell hi hagués sigut.

Diguém, parodianc al poeta:

Derramemos una lágrima
por la partida de aquel
que fué nuestro amigo, y luego
nos iremos á comer.

FLORS POPULARS

Violetas.

Demà dissapte eixirà un número extraordinari de *La Campana de Gracia*, que no d'uptém ha de cridar l' atenció del públich per l' amenitat de son text y de sos dibuixos.

En el Saló gran del Foment del Traball nacional, se donà dilluns una vetllada musical, que promogué verdader entusiasme entre 'ls concurrents.

Executà las dos primeras parts del programa una pianista novella, la hermosa senyoreta doña Anita Aguilar, que tant en el piano Chassaigne frères, com en el piano pedalier Cateura, lluhí seguidament sas hermosas facultats, arrebantant al públich ab la perfecció de son mecanisme y ab son fondo sentiment artístich.

Lo guitarrista Sr. Llobet posà fí á la vetllada, demostrant ab sos primors extraordinaris y ab son perfecte domini del difícil instrument haver sigut el deixeble predilecte del colossal Tárrega, y aquell de qui ab mes justos títuls pot envanirse, presentantlo per tot arreu com á son mes digno successor.

S' ha dit que algúns regidors barceloníns projectavan emprendre una enèrgica campanya contra las defraudacions qu' en los paquets de tabaco està cometent l' Arrendataria.

Pero la noticia no resulta certa, á jutjar per lo que 'm va respondre un regidor, al ferli una pregunta sobre l' particular:

—Fugi, home, va dirme—altres mals-de-cap tením. Ademés que á nosaltres l' Arrendataria no 'ns defrauda res.

—Es, per ventura--vaig preguntarli—que té per vostés uns paquets especials?

—No; pero á la Casa gran tothom fuma de la Habana.

Vaja que 'l *Diluvi* cada dia 's guanya nous amichs. No n' estan poch de cremats els conductor del tranyà, desde que va dir (sent mentida) que durant los últims successos la companyia 'ls havia armat de garrots perque 's defensessin de las agressions del públich.

Desde que va donar aquesta pitada, en quant un xicot, venedor de periódichs puja á la plataforma pregonant *El Diluvi*, exclama 'l conductor:

—¡Ala, abaix desseguida!.. No volém que se 'n venguin aquí de periódichs embusteros.

Després dels conductors dels tranvias, han pagat la festa 'ls metjes, contra 'ls quals publicava l' altre dia, en lletras negras y tortas:

«Si los enfermos se penetrasen de que ningún médico curó jamás mal alguno, estarían al cabo de la calle, etc., etc.»

Y no obstant, un metje va ser prou lleal pera dir:

—Verdaderament, hi ha mals que no 'ls cura cap metje. Un d' ells: l' *insensatés* de naixensa.

El ministre de la Gobernació avants d' emprendre 'l seu viatge á Barcelona, va resoldre la qüestió del mercat de Jerusalém, en el sentit de que l' Ajuntament vé obligat á adquirir els solars objecte de la qüestió, y que involucran un verdader gravamen als interessos de la ciutat.

Aquesta resolució revela quan no altra cosa la imprevisió del ministre.

Perque, en determinades circumstancies, es un perill qu' en un punt tan céntrich de Barcelona

hi existeixi un mercat en el qual diariament s'hi acumula una cantitat tan gran de tronxos.

Confesso que 'm vaig conmoure, al llegir el telegrama de protesta que dos dels fills de 'n Durán y Bas van dirigir á *El Imparcial*, per haver afirmat aquest periódich, que 'ls fills del ex-ministre havíen pres una part activa en la recepció dedicada al Sr. Dato.

Segóns notícias, ells no volían pas protestar, per alló que 's diu: *A palabras necias oídos sordos*. Pero 'l papá Durán va formalisarse, y 'ls va moure á enviar el telegrama, quan els va dir:

—Al llit sense sopar! Aquesta nit no hi ha bledas!

Aquesta amenassa 'l va fer tornar mes tous que una plata de bledas sufragidas.

S'ha dit que 's pendrían certas midas contra en Joseph.

Fins s'ha assegurat que per castigarlo 'l treurían de Barcelona, donantli un ascens.

Y no 's figurin, tot es cosa que podría ser.

Anant las cosas ben dadas
guanyan els bisbes... ¡y olé!

Y anant mal dadas las cosas
els bisbes guanyan també.

L' Arthur Vinardell, es un dels escriptors espanyols residents á París, que mes honran á la nostra patria. Durant la guerra ab els yankees ell es qui va sostén en la prempsa de aquella gran capital, las campanyas mes fermas en pro de la justicia que assistia á Espanya. Sos articles de polémica quedarán com un recort honrós de la seva intel·ligència y del seu patriotisme.

Actualment, segueix ab interès desapassionat las qüestions mes importants que 's ventilan en el nostre país, y 'l dia 25 del passat abril ho demostrà en una hermosa conferència que sobre 'l regionalisme català desde el punt de vista polític y literari donà en una de los catedras de la Sorbona.

La disertació del Sr. Vinardell, nutrita de datos y de observacions justíssimas y saturada de bona doctrina, interessà vivament al numerós y selecte auditori que acudí á escoltarla. La prempsa de Paris li ha tributat elogis entusiastas. En cambi ni un sol corresponsal dels periódichs espanyols se prengué la pena de anarlo á sentir, y això qu' un gran número d' ells foren previament convidats al acte.

¡Quín contrast entre 'ls periodistas que fins á tal punt olvidan els seus deberes mes primordials y l' escriptor ilustrat, que á impuls del patriotisme, porta la llum de sa clara intel·ligència á una qüestió de un interès tan vital, contribuhint á que 'ls estrangers se 'n formin una idea clara y desapassionada!

El Sr. Vinardell afirmá la justificació de una autonomia regional expansiva de Catalunya, dintre de la unitat espanyola.

Ha mort en un hospital de Paris, *Isabelle la bouquetiere*, una florista de teatro qu' en los seus bons temps havia fet troná y ploure.

FLORS DE MODA

Crissantemas.

Ella era l' encarregada de portar rams á las donas mes cayadas que trepitjavan l' escena.

Un dia 'n portà un, de part de un cert *dandy*, á una cantant molt engresadora. Las flors estaven subjectadas ab un riquíssim bracelet. La cantant, al mateix temps que 's posava la joya á la munyeca, tirava 'l ram per la finestra y deya:

—Ayay ¿per qui m' ha près vosté?

A LO INSERTAT EN L PENÚLTIM NUMERO

1.ª XARADA.—*Es-cor-só*.

2.ª ID. —*Pe-re-ra*.

3.ª ANAGRAMA.—*Refrá—Frare*.

4.ª TRENCA-CLOSCAS.—*El sueño de un malvado*.

5.ª LOGOGRIFO NUMÉRIC.—*Cornudella*.

6.ª COMBINACIÓ.— *RA MO NA*

MO DES TA

NA TA LIA

7.ª GEROGLIFICH COMPRIMIT.—*Granota*.

—o—

TRENCA + CAPS

XARADAS

I

Al botiguer bisbalenc, en Joseph Casabó

Avuy que la musa 'm pica,
vaig á cumplir la promesa
que prenen café plegats
li vaig fer dia's enrera.

¡Dedicar una xarada!...
Per mí aixó ja es cosa vella,
puig de xaradas ne tinch
no per dedicar ¡per vendre!

Pro com vosté ha endavinat
totas las qu'ha dut LA ESQUELLA,
cosa que jo no voldria
que succehis ab la meva,
he buscat una ocasió
oportuna com aquesta
en que la musa 'm piques
per ferli dificleta.

Ja que vosté es botiguer
li vull fer una advertencia:
si li vé un tipo salau,
d'aquells de deixam encendre,
de formas exhuberants,
y ab un pet d' etc., etc.,
capás de fer tornar mico
al hom més hom de la terra,
y abrusantlo ab la mirada
y tocantli la barbeta
li diu «jo 'l quart-hu-segona»
ab veu dolsa y salamera,
no se l' escolti porque
¡li pot costar molta tela!

Y no 's creui ara que jo
li digui aixó per enveja,
puig estich escarmantat
y parlo per experiència,
que á mi ab semblant expressió

INFRACCIONS DEL BANDO

Gent subversiva, que evidentment excita las passions.

me penyorá la mustela
un quart-segón que 'm costava
un nap segona-primera.

Al veurem burlat així
vaig enterarm' de qui era ella
y una dona quart-tres-quarta
la Total vaig saber qu' era.

Y ara si vosté 'm pregunta
á qué vé aquesta advertencia
li diré:—Per la xarada
no vull res, perque á mi 'm sembla
que una cosa que 's dediqui
no 's fá per cap recompensa;
pro si en cambi per l' avis
'm vol pagá una copeta
eixa nit me trobará
com de costum á n' «El Centre».

F. CARRERAS P.

II

La primera n' es vocal
la segona musical,
tersa al revés vegetal
y part del cos lo total.

SICKET D. PAILA.

ANAGRAMA

L' altre dia vaig total
en un pare predicot
que 's tot á dalt la total.
vermell com un perdigot.

TAP DE SURO VILAFRANQUÍ.

TRENCA CLOSCAS

L.º MATA RIFA

VENDRELL

Formar ab aquestas lletres degudament combinadas lo titul de una comèdia catalana.

MONTABLIZ.

PANERA NUMÉRICA

1	—Consonant.
8 6	—Nota musical.
3 9	—Negació.
5 6	—Lletra.
7 2	—Nota musical.
1 2 3 4 5 6 7 8 9	—Poble de Catalunya.
1 6 7 5 2 8 9 3 6	—Capital.
5 9 7 7 4 1 4 6	—Carrer de Barcelona.
1 6 7 1 6 7 6	—>
1 4 8 1 6 9	—>
1 9 7 4 6	—>
5 6 8 8	—>
9 8 4	—>
5 6 7 9 8 4 3 6	—Nom de dona.

JOAQUÍM PUJOL.

INTRINGULIS

A E I O U

Formar ab aquestas cinch vocals y quatre consonants el titul d' una paròdia catalana.

ANTONET DEL VENDRELL.

GEROGLIFICH COMPRIMIT

APRENENT LLAURADORINÁ.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

ANTONI LOPEZ. Editor. Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Obra nova d' ANGEL GUIMERÁ

LA FILLA DEL MAR

Preu: 2 pessetas.

SANOS Y ENFERMOS

HISTORIETAS

POR José Francos Rodríguez. Un tomo 8.º Ptas. 3.

INSTRUCCION

para el servicio de la recaudación de las contribuciones é impuestos del Estado, y el procedimiento contra DEUDORES A LA HACIENDA. Precio 1 peseta.

JUSTICIA MILITAR

NOCIONES TEÓRICO-PRÁCTICAS DE TODA CLASE DE PROCEDIMIENTOS JUDICIALES

POR J. GRACIA

Dos tomos 8.º encuadernados en cartoné. Ptas. 14

NOVÍSIMO ARTE

DE

TOCAR LA GUITARRA

POR Cifra

SIN NECESIDAD DE MAESTRO

Precio: UNA peseta.

LOS SUICIDIOS EN ESPAÑA

POR

D. AMBROSIO TAPIA

Precio 2 pesetas.

EL MODERNO DESTILADOR LICORISTA

AGUARDIENTES, JARABES, CERVEZAS Y VINAGRES

CONTIENE MÁS DE 2,500 fórmulas para Licores, Ratafias, Jarabes, Aguardientes, Alcoholes, Cremas, Ácidos, Eteres, Esencias, Tinturas aromáticas, Aromas de todas clases, Vinos naturales y artificiales, Vinagres, Gaseosas, Cervezas, Coloraciones, Bebidas higiénicas, Horchatas, Néctares, Mistelas, etc., etc.

POR D. PEDRO VALSECCHI

Un tomo 8.º Ptas. 6.

Carlos Albert

EL AMOR LIBRE

Un tomo 8.º Ptas. 2.

PROCEDIMIENTO

especial, sencillo y económico para la fabricación de jabones para el lavado de la ropa y el tocador

POR D. JOSÉ M.ª BOFILL

Precio: UNA peseta.

EL PENDON DE SANTA EULALIA Ó LOS FUEROS DE CATALUÑA

NOVELA HISTÓRICA ORIGINAL DE D. MANUEL ANGELÓN

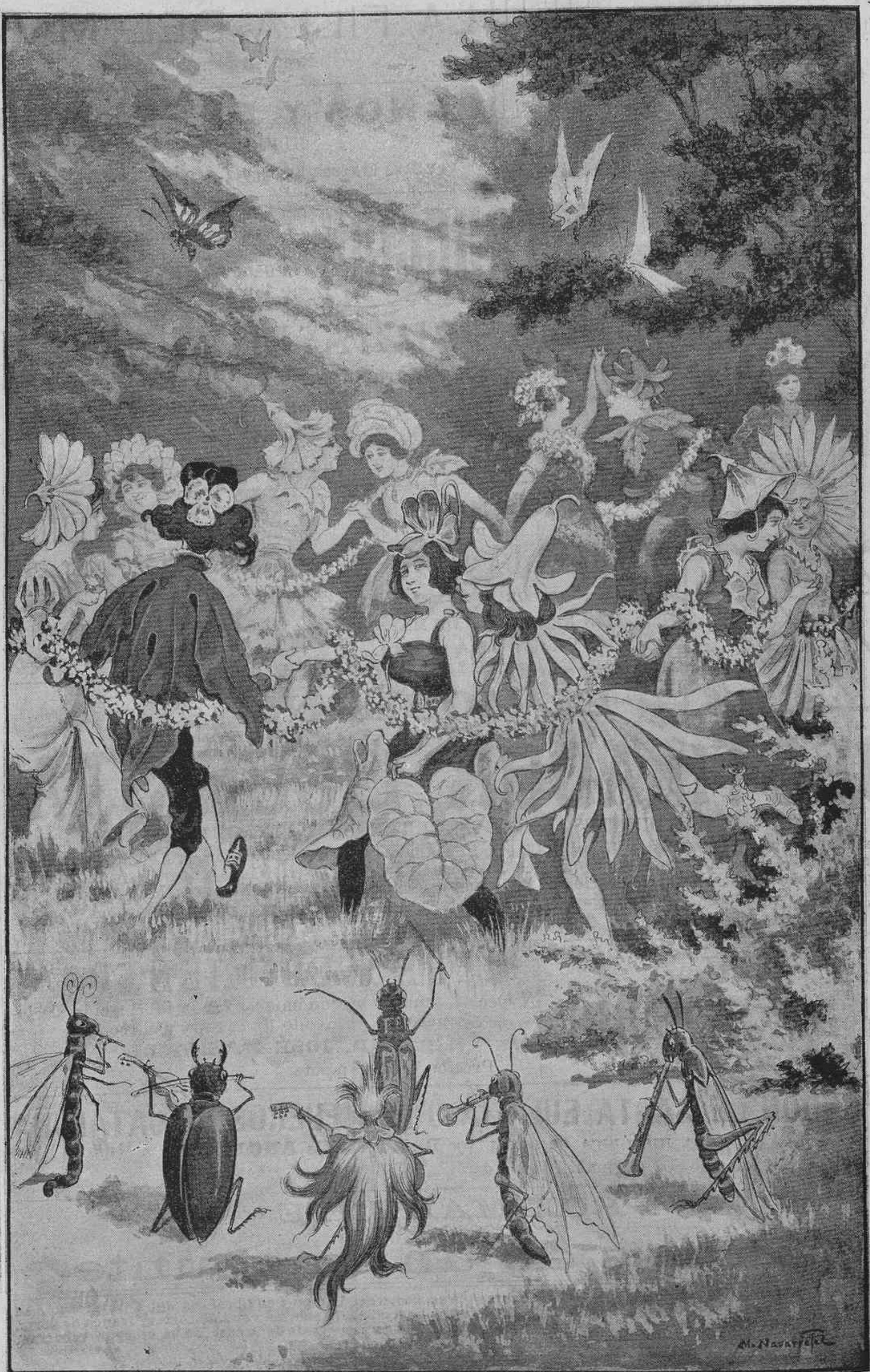
Un tomo casi foleo de 800 páginas. Ptas. 14

PRÓXIMAMENTE

Apuntes de un traspunte

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responem d' extravios, no remetent ademés 1 ral pel certificat. Als corresponents de la casa, se'ls otorgan rebaixas.

EL PALAU DE LAS FLORS

Una bacanal d'essències,
una orgia de colors...

¡Quin saló per la hermosura!
¡Quin niuhet pels aymadors!